

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jana Ryby ve věci

žalobce: P. H., narozený dne X
doručovací adresa X

proti
žalovanému: Magistrát hlavního města Prahy
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2018 č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného Magistrátu hlavního města Prahy, odboru školství a mládeže, oddělení regionálního školství, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce, které žalobce podal svým jménem (sám za sebe), jelikož jako otec nesouhlasil s přijetím osmileté dcery do školní družiny v Základní škole, X (dále též „základní škola“), kterou dcera navštěvuje, ve školním roce 2017/2018. Základní škola vyhověla *Příhlášce k přijetí žáka k zájmovému vzdělávání* (dále též „příhláška“) ze dne 6. 6. 2017, kterou základní škole podala matka, aby dcera mohla navštěvovat školní družinu.
2. Ze správního spisu v předmětné věci vyplývá, že dne 6. 6. 2017 matka podala základní škole přihlášku s přiděleným číslem jednací 3E/2017. V ní požádala o přijetí osmileté dcery do školní odpolední družiny ve školním roce 2017/2018 s tím, že ze školní družiny bude dcera odcházet v době od pondělí do pátku vždy v 15. hodin v doprovodu rodičů či prarodičů jmenovaných v přihlášce.
3. Podle výzvy nazvané *Platba za školní družinu na 1. pololetí školního roku 2017/2018* má být platba za školní družinu uhrazena podle pokynů v ní uvedených. Na výzvě je rukou psaný text „K. ve ŠD nebude ani ve šk. r. 2017/2018.“ s podpisem žalobce.

4. Podle evidence docházky do školní družiny za školní rok 2017/2018 dcera žalobce do školní družiny docházela od 9. 10. 2017. Podle výpisu z účtu základní školy matka uhradila dvě platby za školní družinu ve školním roce 2017/2018, vždy za každé školní pololetí zvlášť.
5. Dne 17. 5. 2018 bylo základní škole doručeno „odvolání“ žalobce proti faktickému přijetí dcery do školní družiny datované dnem 15. 5. 2018. O odvolání žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, v němž shledal odvolání žalobce nepřipustným podle § 92 odst. 1 správního řádu. V odůvodnění žalovaný uvedl, že odvolání žalobce podal svým jménem, nikoli jménem dcery jako její zákonný zástupce. V daném případě bylo vyhověno přihlášce a dcera žalobce byla přijata do školní družiny jako školského zařízení, které je součástí základní školy, a poskytuje zájmové vzdělávání žákům základní školy. Žalovaný s odkazem na judikaturu uvedl, že v řízení o přijetí dítěte do školského zařízení rodičům nezletilého dítěte nesvědčí samostatné účastnictví podle § 27 odst. 2 správního řádu, tito v řízení vystupují jako zákonní zástupci nezletilého. Je tomu tak proto, že právo na vzdělávání a školské služby podle školského zákona náleží podle § 21 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 21 odst. 2 školského zákona toliko žákům a studentům, ale nikoli jejich rodičům. Ve správním řízení, jehož předmětem je rozhodování o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání či k zájmovému vzdělávání, je účastníkem řízení pouze dítě coby žadatel, které v zastoupení svých zákonných zástupců podává přihlášku k zápisu do základní školy a rozhodnutím ředitele školy o přijetí dítěte může být dotčeno pouze právo dítěte na vzdělávání či školské služby. Žádné veřejné subjektivní právo rodičů být dotčeno nemůže, rodiče nejsou účastníky řízení, nedisponují právy a zájmy odlišnými a oddělitelnými od práv a zájmů dítěte, které zastupují. Žalobce jako zákonný zástupce proto nebyl samostatným účastníkem řízení o přijetí své dcery do školní družiny podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu. Nemohl být ani vedlejším účastníkem podle § 27 odst. 2 správního řádu, neboť nebyla splněna podmínka přímého a bezprostředního dotčení jeho práv či povinností v oblasti veřejného práva. Nebyl tudíž ani oprávněn podat odvolání proti materiálnímu rozhodnutí základní školy, neboť právo podat odvolání podle § 81 odst. 1 správního řádu má toliko účastník řízení. O právech a povinnostech žalobce se ve správním řízení nerozhodovalo. Jediným účastníkem v daném řízení byla tedy dcera žalobce a jí předmětným rozhodnutím bylo na základě podané přihlášky v plném rozsahu vyhověno. Dotčeno může být pouze právo dítěte na zájmové vzdělávání. Rodiče toliko rozhodnou, zda dítě nastoupí do konkrétní základní školy či do školského zařízení. Rozhodnutí o přijetí dítěte do základní školy či do školského zařízení tudíž nezasahuje do práva rodičů vybrat v rámci výkonu rodičovské odpovědnosti, konkrétní školu a školské zařízení. Podle žalovaného podle § 892 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*občanský zákoník*“), a podle § 876 odst. 3 občanského zákoníku, mohla být dcera při podání přihlášky zastoupena pouze jedním rodičem. Řešení sporů mezi rodiči o výkon jejich rodičovské odpovědnosti je věcí zvláštního řízení soudního v občanskoprávních věcech.
6. Proti tomuto rozhodnutí směřuje podaná žaloba. Námitky v ní uplatněné lze rozdělit do těchto žalobních bodů:
7. *V prvním žalobním bodu* žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jelikož žalovaný rozhodoval o jiném předmětu, než proti kterému odvoláním brojil. Žalovaný rozhodoval v části I. odůvodnění napadeného rozhodnutí o docházce dcery podle § 3 písm. a) vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „*Vyhláška*“), ačkoli žalobce brojil proti rozhodnutí podle § 3 písm. c) *Vyhlášky*. Žalobce považuje argumentaci žalovaného podle § 5 odst. 2 písm. b) *Vyhlášky* za *účelové parafrázování*, jelikož žalovaný zmiňuje, že musí být podána přihláška, ale nezmiňuje, že jediným zákonným zástupcem. Žalovaný dále nevypořádal žalobcovu argumentaci nesouhlasu ohledně závaznosti vnitřního řádu školní družiny.

8. *Ve druhém žalobním bodu* žalobce nesouhlasí se žalovaným, že v řízení o přijetí dcery do školní družiny jako její zákonný zástupce není účastníkem řízení, žalovaný tím nerespektoval § 1 *Vyhlášky*. Jestliže by zákonodárce nevyžadoval nutnost podrobnější úpravy, pak by požadavek na prováděcí právní předpis podle § 112 zákona č. 561/2004 Sb., předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*školský zákon*“), se jevil nadbytečným. Pokud žalovaný nepovažoval žalobce za účastníka řízení, měl podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), o tom vydat usnesení, což neučinil. Žalobce stejně jako jeho dcera byl proto účastníkem řízení. Žalobce se také domáhá soudního rozhodnutí o tom, zda může být dítě zapsáno do školní družiny i bez souhlasu jednoho zákonného zástupce.
9. *Ve třetím žalobním bodu* žalobce uvádí, že judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dosud řešila otázky předškolního a základního vzdělávání, nikoli přijetí do školní družiny. Žalovaný opomenul § 112 školského zákona zmocňující Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby vyhláškou stanovilo „*podrobnější podmínky a náležitosti přijímání...*“. Podle § 9 odst. 4 *Vyhlášky* se požaduje pro přijetí dítěte do školní družiny písemné sdělení zákonných zástupců, a podle žalobce nepostačí sdělení jen jednoho z nich. Pokud by byl dostačující souhlas pouze jediného zákonného zástupce, pak by zákonodárce uvedl stejnou dikci jako ve školském zákoně. Podle zásady *lex specialis derogat legi generali* je *Vyhláška* speciální normou ve vztahu ke školskému zákonu. Tomu odpovídá i formulář přihlášky do školní družiny vyžadující vyplnění pravdivých údajů oběma zákonnými zástupci. Podle žalobce smyslem poskytnutí údajů obou zákonných zástupců je vyhodnocení kritérií pro přijetí, neboť školská zařízení nemají dostatečnou kapacitu pro přijetí dětí. Nadto ve formuláři je výslovně uvedeno, že neúplná přihláška není platná.
10. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl žalobu odmítnout, jelikož žalobce není aktivně legitimován, popř. zamítnout žalobu jako nedůvodnou. Žalobce není aktivně legitimován podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*s. ř. s.*“) pro podání žaloby vlastním jménem, nikoli jménem nezletilé dcery, neboť žalobce samostatně nemohl být nijak zkrácen na svém veřejném subjektivním právu. Žaloba by proto měla být odmítnuta jako podaná osobou zjevně neoprávněnou podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2004 č. j. 3 As 24/2004-79). Podle žalovaného není účelem soudního řízení správního řešit spory o výkon rodičovské zodpovědnosti (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2016 sp. zn. IV. ÚS 1844/16, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 280/2015-36, ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 281/2015-32, ze dne 21. 4. 2016 č. j. 5 As 253/2015-36). Podle § 21 odst. 1 písm. a), odst. 2 školského zákona právo na vzdělávání a školské služby náleží žákům a studentům, nikoli jejich rodičům. Z tohoto důvodu účastníkem řízení je pouze dítě, které podává přihlášku k zápisu v zastoupení svých rodičů, zákonných zástupců. V předmětném řízení se o právech a povinnostech žalobce nerozhodovalo, základní škola vyhověla žádosti nezletilé dcery o přijetí do školní družiny,

tím nebylo zasaženo do práv žalobce, ani do výkonu jeho rodičovské odpovědnosti. Je pouze na rodičích, jak naloží se vzniklým právem dcery navštěvovat školní družinu. Podle § 877 odst. 1, 2 občanského zákoníku náleží řešení jejich případného sporu civilnímu soudu. Žalobce nespadá do okruhu účastníků řízení, možnost účasti na zájmovém vzdělávání v družině je poskytována toliko žákům školy podle § 111 školského zákona a § 1 Vyhlášky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 280/2015-36). Podle žalobce by tak byli účastníky řízení podle § 27 správního řádu i pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby. V dané věci nelze vydat usnesení, že žalobce není účastníkem řízení, neboť žalovaný ve věci vydal rozhodnutí podle § 92 odst. 1 správního řádu, což má aplikační přednost před ust. § 28 odst. 1 správního řádu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011 č. j. 3 Ans 38/2010-122). K námitce nepřezkoumatelnosti žalovaný uvádí, že napadené rozhodnutí splňuje požadavky ust. § 68 správního řádu, ve výrokové části je řešena otázka, která byla předmětem správního řízení, v odůvodnění jsou shrnuty podklady pro rozhodnutí a úvahy žalovaného, které vedly k jeho rozhodnutí, obsahuje též poučení. Pokud v části I. odůvodnění nepřesně uvedl podzákonnou normu, pak taková nepřesnost nemůže založit nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť je zřejmé, že žalovaný ve výroku a ve zbylých částech odůvodnění rozhodoval v souvislosti s přijetím dcery žalobce do školského zařízení - školní družiny.

11. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
12. K jednání konanému dne 31. 8. 2021 se žalovaný, který měl řádně a včas doručeno, bez omluvy nedostavil. Tato skutečnost nebránila tomu, aby jednání proběhlo i bez účasti žalovaného. Žalobce při jednání setrval na své žalobní argumentaci. Soud na žádost žalobce umožnil mu nahlédnout do spisu na přihlášku a do evidence docházky dcery do školní družiny. Žalobce neměl návrhy na doplnění dokazování.
13. Městský soud v Praze vycházel z této právní úpravy v rozhodné době:
14. Podle § 21 odst. 1 písm. a) školského zákona *žáci a studenti mají právo na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona*. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení *práva uvedená v odstavci 1 s výjimkou písmen a) a d) mají také zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků*.
15. Podle § 27 odst. 3 věta první správního řádu *účastníky (řízení) jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon*.
16. Podle 28 odst. 1 správního řádu *za účastníka bude v pochybnostech považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak*. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí. Postup podle předchozí věty nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.
17. Podle § 92 odst. 1 věta první správního řádu *opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne*.
18. Soud předně uvádí, že žalobce v průběhu správního řízení i v řízení před soudem vystupoval toliko jménem svým, nikoli jménem své nezletilé dcery, jejíž žádosti o přijetí do školní družiny základní škola vyhověla.

19. Soud se neztotožnil s návrhem žalovaného z písemného vyjádření k žalobě na odmítnutí žaloby podané osobou k tomu zjevně neoprávněnou ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť pro takový postup neshledal důvod. Ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005 č. j. 4 As 50/2004-59 vyplývá, že „*odmítnutí návrhu proto, že byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], lze vyhradit pouze případům nedostatku procesní legitimace a jen zcela zjevným nedostatkům legitimace hmotné, zjiitelným bez pochyb okamžitě, zpravidla již z návrhu samotného. Pokud tomu tak není, musí soud návrh věcně projednat; vyjde-li v této fázi nedostatek aktivní legitimace najevo, rozhodne o věci rozsudkem. Neučiní-li tak, postupuje v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a zatěžuje řízení jinou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 3 věta za středníkem s. ř. s.].*“ Městský soud danou věc v souladu s uvedeným postupem meritorně projednal (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 281/2015-32 či ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 280/2015-36), nezatížil tak rozhodnutí ve věci žalobce nezákonností.
20. K námitkám *prvního žalobního bodu* soud k námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí uvádí, že se z povahy věci musí z úřední povinnosti zabývat otázkou, zda napadené rozhodnutí netrpí namítanou vadou. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008 č. j. 2 As 34/2006-73 je soud povinen přihlížet k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů z moci úřední. V daném případě žalobce namítal nepřezkoumatelnost z důvodu nesrozumitelnosti. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003 č. j. 2 Ads 58/2003-75 se „*I. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. II. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*“ Důvodem nesrozumitelnosti mělo podle žalobce být zejména chybné vymezení předmětu řízení v první části odůvodnění napadeného rozhodnutí.
21. Podle § 3 písm. a) Vyhlášky *školská zařízení pro zájmové vzdělávání jsou: středisko volného času (dále jen „středisko“)*. Podle písm. c) uvedeného ustanovení *školská zařízení pro zájmové vzdělávání jsou: školní družina (dále jen „družina“)*.
22. Soud z obsahu části I. na str. 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí neshledal, že by z něho vyplývalo, že žalovaný rozhodoval o jiném předmětu řízení, než proti kterému brojil žalobce. Žalovaný v části I. odůvodnění napadeného rozhodnutí postup základní školy neodůvodňoval ve vztahu ke středisku volného času podle § 3 písm. a) Vyhlášky, nýbrž jeho argumentace směřovala k otázce přijetí dcery žalobce do školní družiny, jak má na mysli § 3 písm. c) Vyhlášky. Pojem *středisko volného času* uvedený v § 3 písm. a) Vyhlášky, není v této části napadeného rozhodnutí žalovaným zmíněn, ani citován, a ani není uveden ve zbylé části napadeného rozhodnutí. Uvedeným pojmem (ani jeho výkladem) se žalovaný nezabýval, neměl k tomu žádný důvod. V odůvodnění napadeného rozhodnutí

žalovaný argumentoval toliko k otázce vyhovění žádosti a přijetí nezletilé dcery žalobce do školní družiny. Z uvedených důvodů je tato dílčí námitka nedůvodná.

23. K námitce žalobce o účelové argumentaci podle „§ 5 odst. 2 písm. b)“ Vyhlášky, soud uvádí, že ustanovení § 5 má pouze odstavce první a druhý:
24. Podle § 5 odst. 1 Vyhlášky *činnost střediska je určena pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.*
25. Podle § 5 odst. 2 Vyhlášky *o přijetí účastníka k činnosti střediska ve formě uvedené v § 2 písm. b) nebo c) se rozhoduje na základě písemné přihlášky.*
26. Z citovaného znění § 5 odst. 2 Vyhlášky je zřejmé, že Vyhláška žádný § 5 odst. 2 písm. b) neobsahuje.
27. Měl-li žalobce na mysli § 5 odst. 2 Vyhlášky, který je žalovaným citován na str. 2 napadeného rozhodnutí, pak žalovaný v něm uvedl právní rámec rozhodnutí základní školy. Uvedení zákonných ustanovení nelze považovat za účelové parafrázování s cílem vyloučit žalobce z řízení o přijetí jeho nezletilé dcery do školní družiny, neboť jím v této souvislosti nebylo nijak argumentováno. Tato dílčí námitka není důvodná.
28. K další námitce žalobce o nevypořádání argumentace nesouhlasu ohledně závaznosti vnitřního řádu školní družiny žalovaným soud uvádí, že žalobce takovouto argumentaci ve svém odvolání ze dne 15. 5. 2018 neuplatnil, proto se uvedenou námitkou žalovaný také nemohl relevantně zabývat. I tato dílčí námitka není důvodná.
29. Soud z úřední povinnosti neshledal žádné rozhodné důvody k vyslovení nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
30. Námitky prvního žalobního bodu nejsou důvodné.
31. K námitkám *druhého a třetího žalobního bodu*, jež spolu obsahově souvisí, soud uvádí, že se s nimi neztotožnil z následujících důvodů:
32. Soud se ztotožnil s žalovaným, který příhodně nevydal v dané věci usnesení podle § 28 odst. 1 správního řádu, že žalobce není účastníkem řízení. V případě podání odvolání proti správnímu rozhodnutí osobou, která není a nemůže být účastníkem řízení, postupuje správní orgán podle § 92 odst. 2 správního řádu a podané odvolání z důvodu nepřipustnosti zamítne. Je tomu tak proto, že zmiňované zvláštní ustanovení má vůči § 28 odst. 1 správního řádu aplikační přednost. Žalovaný v daném případě jednal v souladu s ustálenou judikaturou, na což poukázal (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2010 sp. zn. III. ÚS 542/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011 č. j. 3 Ans 38/2010-122) na str. 8 napadeného rozhodnutí. Lze dodat, že samotný akt podání odvolání osobou, která není účastníkem řízení, nezakládá této osobě jakoukoliv účast na správním řízení ve smyslu § 27 správního řádu, i proto se usnesení podle § 28 odst. 1 správního řádu se nevydává (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2015 č. j. 3 As 8/2005-118).
33. Ust. § 1 Vyhlášky nese nadpis „*Účastník zájmového vzdělávání*“, a nikoliv „*Účastník řízení*“, jak uvedl žalobce. Podle § 1 Vyhlášky *účastníky zájmového vzdělávání jsou děti, žáci a studenti; účastníky mohou být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby.*

34. V citovaném ustanovení jsou demonstrativně vyjmenovány osoby podílející se na zájmovém vzdělávání dětí, a nikoli účastníci správního řízení. Podle § 27 odst. 3 věta první správního řádu případní další účastníci správního řízení kromě uvedených v § 27 odst. 1, 2 správního řádu mohou být vymezeni pouze zákonem. Nemůže proto obstát žalobcová argumentace podzákonnými předpisy. Z ustanovení § 21 odst. 1 písm. a), 2 školského zákona vyplývá, že zákonní zástupci nezletilých dětí výslovně nejsou nositeli práva na vzdělání a školské služby poskytované podle školského zákona, a proto ani nemohou být účastníky řízení podle § 27 správního řádu. Uvedený závěr žalovaný odůvodnil vyčerpávajícím poukazem na usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2016 sp. zn. IV. ÚS 1844/16, či rozsudky Nejvyššího správního soudu, a to ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 280/2015-36, ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 281/2015-32, ze dne 21. 4. 2016 č. j. 5 As 253/2015-36. Zdejší soud nemá důvod se od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v právě projednávané věci odchýlit.
35. V rozsudku ze dne 31. 3. 2016 č. j. 4 As 281/2015-32, bodu [22] Nejvyšší správní soud dovodil, že ze „*školského zákona vyplývá, že právo na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona náleží pouze žákům a studentům, nikoli jejich zákonným zástupcům (rodičům). Stěžovatel, proto nemohl být účastníkem řízení o přijetí svého syna do mateřské školky podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu, jak namítal v žalobě, neboť není a nemůže být dotčenou osobou, na níž by se s ohledem na společenství práv nebo povinností s žadatelem (jeho nezletilým synem) vztahovalo rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel nemohl být účastníkem řízení ani podle § 27 odst. 2 správního řádu, jak namítal v kasační stížnosti. Není totiž splněna podmínka přímého a bezprostředního dotčení jeho práv či povinností v oblasti veřejného práva. V posuzované věci se totiž jedná o právo na vzdělávání a školské služby pouze nezl. syna stěžovatele, stěžovateli tudíž v posuzované věci nesvědčí veřejné subjektivní právo na vzdělávání a školské služby a toto jeho právo proto nemohlo být ani jakkoliv dotčeno. Stěžovatel tudíž v posuzované věci nebyl účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) ani podle § 27 odst. 2 správního řádu. (...)*“ a bodu [23] doplnil, že „*Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje se závěry krajského soudu, že ve správním řízení, jehož předmětem je rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, je účastníkem řízení pouze dítě, které v zastoupení svých zákonných zástupců podává přihlášku k zápisu do mateřské školy a rozhodnutím ředitele mateřské školy o přijetí dítěte ke vzdělávání může být dotčeno pouze právo dětí na vzdělávání a žádné veřejné subjektivní právo rodičů být dotčeno nemůže, neboť rodiče nejsou účastníky tohoto řízení. (...)*“. Z citovaného je zřejmé, že žalobce nemohl být v předmětné věci účastníkem řízení.
36. Žalobce dále namítal, že ustálená judikatura se výslovně zabývá pouze předškolním a školním vzděláváním, ale nikoli docházkou do školní družiny. Žalobcem poukazovaný rozdíl soud neshledal důvodem pro vyloučení její aplikovatelnosti na rozhodování o přijetí nezletilého dítěte do školní družiny, jelikož i na toto přijímací řízení se vztahují již citovaná ustanovení § 21 odst. 1 písm. a), 2 školského zákona. Shora uvedená judikatura je proto příhodná i pro právě projednávaný případ přijetí dcery žalobce do školní družiny.
37. Soud se neztotožnil ani s žalobcovým výkladem § 9 odst. 4 Vyhlášky. Podle shora citovaného § 27 odst. 3 věta první správního řádu může být okruh účastníků správního řízení vymezen pouze zákonem. Jakákoliv argumentace podzákonným právním předpisem je tudíž bezpředmětná, ani § 112 školského zákona neobsahuje žádné zmocnění k vymezení účastníků řízení v prováděcí vyhlášce odlišně od § 27 správního řádu.
38. K žalobcově poukazu na formulář „*Přihláška k přijetí žáka k zájmovému vzdělávání*“, konkrétně poučení ve znění: „*!! Neúplná přihláška není platná !! (...) Podpisem (obou rodičů)*“

této přihlášky potvrzuji, že jsem se seznámil (-a) s vnitřním řádem školní družiny. (...)Podpisy zákonných zástupců:“, soud uvádí, že citovaný formulář není pramenem práva, proto nemůže nijak vyloučit aplikaci § 876 odst. 3 občanského zákoníku *jedná-li jeden z rodičů v záležitosti dítěte sám vůči třetí osobě, která je v dobré víře, má se za to, že jedná se souhlasem druhého rodiče*, ani § 892 odst. 2 občanského zákoníku *rodiče zastupují dítě společně, jednat však může každý z nich; ustanovení § 876 odst. 3 platí obdobně*. Spor rodičů o výkon rodičovské zodpovědnosti není a nemůže být předmětem tohoto soudního řízení, náleží do pravomoci soudů civilních podle § 877 občanského zákoníku ve spojení s § 12 občanského zákoníku. Z uvedeného důvodu požadavek žalobce, aby soud ve správním soudnictví rozhodl, zda může být dítě zapsáno do školní družiny i bez souhlasu jednoho zákonného zástupce, je irelevantní. Stejně tak je irelevantní otázka předestřená žalobcem, zda školské zařízení má či nemá dostatečnou kapacitu pro přijetí dcery do školní družiny, či námitka ohledně pravdivosti údajů na přihlášce. Uvedená dílčí námitka není relevantní.

39. Námitky druhého a třetího žalobního bodu nejsou důvodné.
40. Ze shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, kterému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. srpna 2021

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu